

MICHELIN

MAURITIUS I RODRIGUES

ERGO
HESTIA®

Tytuł: Mauritius i Rodrigues. Michelin
Teksty: Maurice. Rodrigues. Le Guide Vert

Tłumaczenie: Ewa Poniedziałka

Redaktor prowadzący: Miron Kokosiński
Redakcja: Magdalena Matyja-Pietrzyk
Korekta: Wioleta Grądkowska, Sabina Cieśla

Projekt graficzny: Dawid Kwoka
Skład i redakcja techniczna: Sabina Binek

Projekt okładki: Jan Paluch
Zdjęcie na okładce: Denis Burdin / Shutterstock.com

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: redakcja@bezdroza.pl
Księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!
Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:
<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bema1>
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

Wydanie I
ISBN: 978-83-283-4198-2

Copyright © Le Guide Vert Michelin – Michelin & cie
MICHELIN TRAVELPARTNER, 27 cours de l'île Seguin - 92100 Boulogne-Billancourt
Copyright © for the Polish Edition by Helion, 2018

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- Nasza społeczność**

MAURITIUS I RODRIGUES

© citbaum / Fotolia.com

Kup książkę

Poleć książkę

© Freeturf / Fotolia.com

Kup książkę

Poleć książkę

INFORMACJE PRAKTYCZNE

[Kup książkę](#)

[Poleć książkę](#)

PRZED WYJAZDEM

Informacja turystyczna

Mauritius Tourism Promotion Authority

(MTPA) – Victoria House (4.–5. piętro), St Louis St., Port Louis – tel.: +230 203 19 00 – www.tourism-mauritius.mu – pn.–pt. 9.00–16.00, sb. 9.00–12.00. Znajdziemy tu plany miasta oraz broszurę *Tourist Information Guide*. Filia na lotnisku (tel.: +230 637 36 35) działa w godzinach przylotów połączeń międzynarodowych.

Oddział MTPA znajduje się również **na wyspie Rodrigues** (Rue de la Solidarité, naprzeciwko Résidence, Port Mathurin – tel.: +230 832 08 66).

Wybór czasu podróży

Na Mauritius i wyspę Rodrigues najlepiej wybrać się między **kwietniem a czerwcem** lub między **wrześniem a listopadem**. Występują tam dwie pory roku, ale klimat jest bardzo zróżnicowany i zależy od regionu.

Zima na półkuli południowej trwa **od maja do października**. To pora chłodna i dość sucha. Średnie temperatury wahają się między 14 a 25°C, a najniższe notowane są w sierpniu. O każdej porze dnia może się pojawić krótka, silna ulewa lub długotrwała, delikatna mżawka. Słońce wschodzi ok. 6.45, a zachodzi

PLACÓWKI DYPLOMATYCZNE

Republika Mauritiusu podlega kompetencji terytorialnej ambasady RP w Nairobi w Kenii.

Ambasada RP w Nairobi – 58 Red Hill Road (off Limuru Road), P.O. Box 30086, 00100 Nairobi, Kenya – tel.: +254 207 120 019–021; tel. alarmowy +254 713 816 166; www.nairobi.msz.gov.pl.

ok. 17.45. Najlepszy okres do surfowania przypada między czerwcem a sierpniem. Na płaskowyżach w centrum wyspy temperatury są średnio 5°C niższe niż na wybrzeżu. Zachodnie i północne wybrzeża są cieplejsze i mniej deszczowe niż wybrzeża wschodnie i południowe, na które południowo-wschodnie wiatry przynoszą opady i chłodne powietrze znad pelnego morza.

Lato na półkuli południowej, ciepłe i wilgotne, trwa **od listopada do kwietnia**. Temperatury oscylują między 25 a 33°C, najwyższe notuje się w styczniu. Opady są obfite, zwłaszcza w środkowej części wyspy, maksymalne w okresie od stycznia do marca. Dzień trwa od 5.30 do 19.00.

© Unčesam / Fotolia.com

To idealny okres do nurkowania (grudzień–marzec) i łowienia ryb (wrzesień–marzec).

Sezon **cyklonów** trwa od stycznia do marca. W niektórych latach huragany omijają wyspy lub tylko lekko je obejmują, w innych zaś niszczą wszystko, co spotkają na swojej drodze – roślinność i budynki. Należy się upewnić, że wybrany hotel wybudowano i wyposażono tak, aby stawił czoło katastrofom naturalnym.

Szczyt sezonu turystycznego przypada na okres Bożego Narodzenia i sylwestra (ceny znacznie wtedy rosną) oraz na czas wakacji szkolnych w Europie (głównie sierpień).

Formalności

Dokument tożsamości – Obywatele Unii Europejskiej mogą przekroczyć granice Mauritiusa, jeśli mają przy sobie bilet powrotny i paszport ważny przynajmniej jeden dzień dłużej niż data powrotu.

Po przyjeździe otrzymujemy bezpłatną wizę ważną przez trzy miesiące. Aby ją przedłużyć (maksymalnie o trzy kolejne miesiące), należy się zwrócić do **Passport and Immigration Office** (Sterling House, 9–11 Lislet Geoffroy St., Port Louis – tel.: +230 210 93 12 – piomain@mail.gov.mu – www.govmu.org), przedstawić bilet powrotny, ważny paszport i dokumenty potwierdzające, że mamy wystarczające środki finansowe, aby utrzymać się bez podejmowania na miejscu pracy (wystarczy kserokopia karty kredytowej).

Prawo jazdy – Aby wypożyczyć samochód, motocykl lub skuter o pojemności powyżej 80 cm³, należy przedłożyć ważne międzynarodowe prawo jazdy. Kierowca musi mieć ukończone 23 lata i posiadać prawo jazdy od ponad roku.

Strony internetowe

www.govmu.org – strona maurytyjskiego rządu

www.tourism-mauritius.mu – oficjalna strona MTPA – maurytyjskiego biura informacji turystycznej (w 10 wersjach językowych)

www.tourism-rodriques.mu – oficjalna strona biura informacji turystycznej na wyspie Rodrigues (po angielsku i po francusku)

www.mauritius.net – angielskojęzyczna strona poświęcona Mauritiusowi

www.ilemauricepratique.com – ciekawa witryna z praktycznymi wskazówkami (po francusku)

Zdrowie i bezpieczeństwo

Choroby – Epidemia **gorączki Chikungunya**, choć pominięta milczeniem przez władze, obawiające się negatywnego wpływu na turystykę, dotknęła również Mauritius i wyspę Rodrigues. Podobnie jak na Reunion przeprowadzono tu akcję odkomarzania, która – jak się wydaje – skutecznie zahamowała rozwój plagi. Pamiętajmy jednak, że do dziś nie istnieje ani szczepionka, ani żadne leczenie przeciwko temu wirusowi. Należy więc być ostrożnym i chronić się przed komarami – stosować różne antyrepeleanty, nosić długie ubrania rano i wieczorem, spać pod moskitierą i wyposażać się w specjalne spirale lub dyfuzory odstraszające owady.

Zagrożeniem dla zdrowia są również palące **słońce** oraz **morze**. Jeżeli ugryzie nas jadowita ryba (skorpena, szkaradnica), zadzworimy po lekarza i zanurzymy ugryzioną część ciała w tak gorącej wodzie, jaką tylko będziemy w stanie wytrzymać.

Szczepienia – Nie są wymagane żadne dodatkowe szczepienia, ale każda osoba przybywająca z obszarów dotkniętych żółtą febrą musi przedstawić zaświadczenie, że była szczepiona przeciwko tej chorobie.

Ubezpieczenie – Przed wyjazdem warto pomyśleć o wykupieniu ubezpieczenia. Wiele kart kredytowych obejmuje również ubezpieczenie podróży (assistance, powrót do kraju).

WAŻNE TELEFONY

Policja – tel.: 999 lub 112

Straż pożarna – tel.: 995 lub 115

Pogotowie – tel.: 114

OTO MAURITIUS

Mark Twain pisał, że „Bóg najpierw stworzył Mauritius, a potem Raj na jego podobieństwo”, Malcolm de Chazal, że to „wyspa złota, lazuru i szmaragdu”. Tropikalny ląd wylaniający się z Oceanu Indyjskiego faktycznie przywołuje marzenie o rajskim ogrodzie, a kraj szczyty się w swej oficjalnej dewizie, że jest „gwiazdą i kluczem do Oceanu Indyjskiego”.

Natura

Geografia

Mauritius leży w samym sercu **Oceanu Indyjskiego**, na 20 stopniu szerokości geograficznej południowej i 57 stopniu długości geograficznej wschodniej, 220 km na północny wschód od Reunion i 900 km na wschód od Madagaskaru. Razem z wyspami Reunion i Rodrigues (małe terytorium zależne od Mauritiusa, oddalone od niego o 563 km na północny wschód) tworzy archipelag Maskarenów.

Wyspa ma ok. 63 km długości (z północy na południe) i 47 km szerokości (ze wschodu na zachód); jej powierzchnia wynosi 1865 km². Do Republiki Mauritiusa należy również archipelag Cargados Carajos Shoals (St-Brandon), położony 400 km na północny wschód, oraz wyspy Agalega, oddalone o 1000 km na północ.

Mauritius, który długo był punktem strategicznym na drodze do Indii, a potem na szlaku transportu ropy naftowej, w oczach wielkich międzynarodowych mocarstw nadal pozostaje ważnym miejscem na mapie świata.

Wzburzone fale oceanu przełamują się na rafach koralowych, które chronią większą część ciągnącego się przez 330 km maurytyjskiego wybrzeża, tworząc spokojne **laguny**.

O wulkanicznym pochodzeniu wyspy świadczy rzeźba terenu. Mauritius, który wyłonił się z oceanu 8 mln lat temu, jest młodszy od wyspy Rodrigues, ale starszy od Reunion. Dużo mniej wypiętrzony niż ta ostatnia wyspa, nie wykazuje już aktywności wulkanicznej.

Rozległy **środkowy płaskowyż**, którego najwyżej położony punkt znajduje się na wysokości 600 m n.p.m., przecinają wijące się rzeki. Niektóre z nich tworzą porośnięte bujną roślinnością przełomy

© QualityMaster / Depositphotos.com

Tamarin

Kup książkę

Poleć książkę

z zachwycającymi wodospadami (wodospady Tamarind lub Black River) oraz przepięknymi jeziorami, które wypełniają wygasłe kraterzy (Grand Bassin, Bassin Blanc, Trou aux Cerfs, Trou Kanaka). Kilka **łańcuchów górskich**, bazaltowych masywów o postrzępionych kształtach, ciągnie się wzdłuż brzegu tego zielonego i przeludnionego płaskowyżu: Montagne Longue i Moka otaczają stolicę, Port Louis; góra Bambous schodzi w stronę wschodniego wybrzeża; pokryte dziewiczymi lasami masywy Rivière Noire i Savanne ciągną się na południowy zachód; góry Rempart i Trois Mamelles strzegą zachodniego wybrzeża, a imponujący, posępny masyw Le Morne Brabant dominuje nad półwyspem w południowo-zachodniej części wyspy.

Nad rozległymi **nadbrzeżnymi równinami**, które zajmują znaczną część powierzchni Mauritiusa, górują charakterystyczne szczyty Piton de la Petite Rivière Noire (828 m n.p.m., najwyższy położony punkt na wyspie), Pieter Both (823 m n.p.m.) oraz Le Pouce (812 m n.p.m.). Na żyznych bazaltowych glebach, praktycznie jedyne, które nadają się pod uprawę, ciągną się ogromne plantacje falującej na wietrze trzciny cukrowej. Pośród pól porośnięte są kopce kamieni wulkanicznych

wydobytych podczas prac polowych – niektóre przypominają azteckie świątynie.

Flora

Ciepły i wilgotny klimat sprzyja rozwojowi roślinności tropikalnej. Większość gatunków, które dziś tutaj zobaczymy, została wprowadzona w ciągu ostatnich trzech wieków przez kolonizatorów, ale są tu też rośliny, które zastali oni na nowo zdobytym lądzie, pochodzące prawdopodobnie z ziaren noszonych przez miliony lat przez wiatry, prądy morskie i ptaki wędrownie. Na wyspie rozwinęła się więc lokalna roślinność złożona z gatunków, które po części ewoluowały, integrując się z nowym środowiskiem, aż w końcu dały nowe, specyficzne dla Mauritiusa odmiany.

Z rdzennych lasów, które kiedyś pokrywały wyspę, nie pozostało już prawie nic. Pierwsi kolonizatorzy – Holendrzy, a potem Francuzi – zniszczyli je, przeznacząc rzadkie i drogie gatunki, takie jak drzewo tekowe, palisander, heban, drzewa z rodzaju sączyńcowatych (*Mimusops balata* i *Labourdonnaisia calophylloides*), drzewa iglaste, z których pozyskiwana jest kalafonia, i *Sideroxylon grandiflorum* (zwane drzewem ptaka dodo), na eksport lub wykorzystując je na miejscu. Wiele z tych drzew jest cennym surowcem w produkcji mebli. Do procesu

© Freesurf / Fotolia.com

Wianowłстки królewskie

PORT LOUIS I MIASTA ŚRODKOWEJ CZĘŚCI WYSPY

0 10 km

PAMPLEMOUSSES ★★★ Zobacz koniecznie

Villebague ★★ Warto zobaczyć

Trou aux Cerfs ★ Warto odwiedzić

Ste-Croix Interesujące

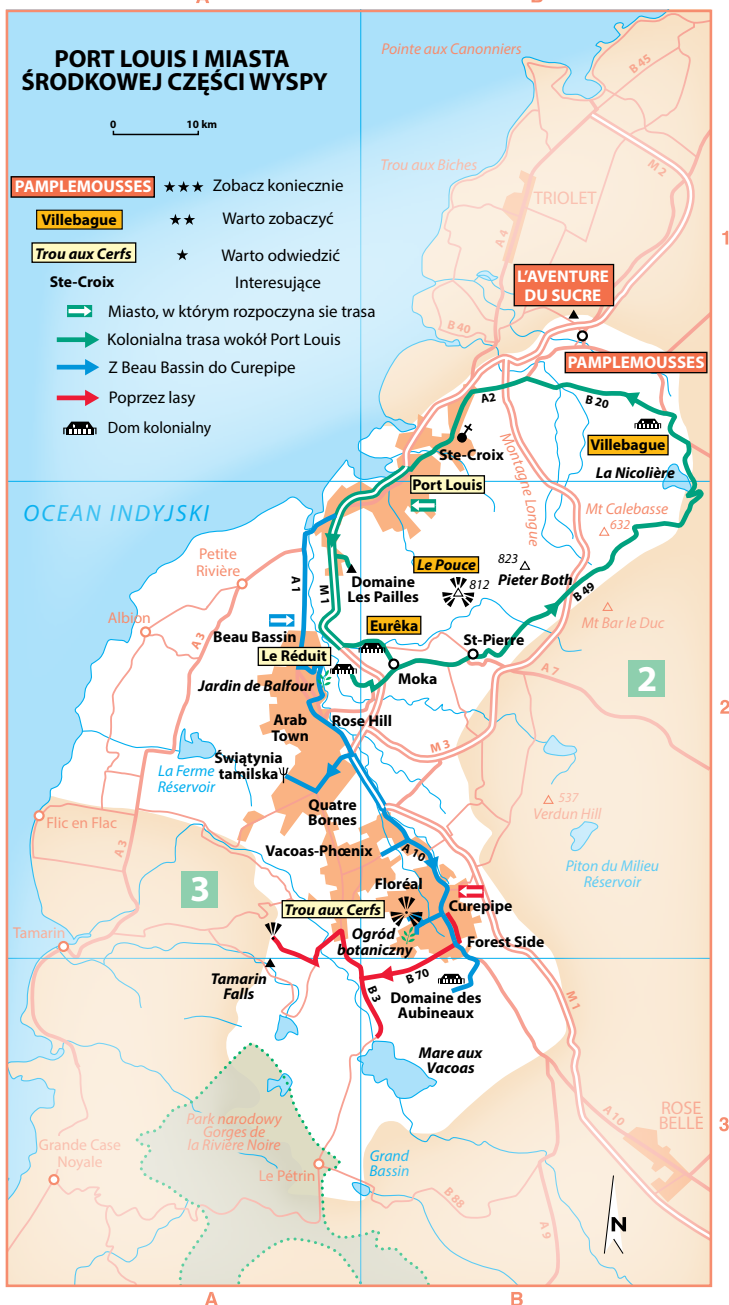
→ Miasto, w którym rozpoczyna się trasa

→ Kolonialna trasa wokół Port Louis

→ Z Beau Bassin do Curepipe

→ Poprzez lasy

Dom kolonialny

PORT LOUIS I OKOLICE ★

Mapa mikroregionu B1–2 (s. 48) – plan miasta (s. 52–53) – plan okolic (s. 58)

Port Louis – jedyny port handlowy na Mauritiusie, a jednocześnie stolica państwa – rozbudowało się wokół place d'Armes, na którym stoją posągi dwóch symbolicznych dla kraju postaci – gubernatora Mahé de Labourdonnais (naprzeciwko morza) i królowej Wiktorii (przed siedzibą rządu). W tym mieście wszystko spleta się w harmonijną całość – dzielnica chińska sąsiaduje z wielkim meczetem, reklamy po angielsku, francusku i kreolsku konkurują o przychyłość przechodniów, a na wąskich chodnikach mijają się zaafelowani mali sklepikarze, wiecznie spieszący się biznesmeni i bardzo sumienni urzędnicy.

Usytuowanie

Położone na zachodnim wybrzeżu, w pół drogi pomiędzy Grand Baie (27 km) a Flic en Flac (21 km), Port Louis oddalone jest o 48 km od lotniska SSR, na które dojeżdżamy autostradą M 1.

Tło

Założony przez Holendrów Port Nord-Ouest (Port Północno-Zachodni) był początkowo skromną wioską, a nazwę Port Louis przybrał dopiero w 1722 r., na cześć ówczesnego króla Francji – Ludwika XV. W 1729 r. pierwszy francuski administrator wyspy Nicolas de Maupin postanowił przenieść tu stolicę, która do tej pory znajdowała się w Port Bourbon (Grand-Port).

Od 1735 r. rozbudowa miasta przebiegała zgodnie z planami opracowanymi przez Bertranda François Mahé de Labourdonnais, który został mianowany gubernatorem generalnym Maskarenów. Nie wystarczyło mu, że w Port Louis zatrzymywano się w drodze do Indii, więc podjął starania, aby w tym uprzywilejowanym miejscu powstało najważniejsze miasto w basenie Oceanu Indyjskiego. Bardzo szybko pojawiły się więc budynki administracji, szpital i kościół. Fortyfikacje chroniły nową stolicę przed atakami angielskiego wroga, a akwedukt poprowadzony z Grande Rivière Nord-Ouest zaopatrywał miasto w wodę pitną. Zawirowania w historii Francji kilkakrotnie doprowadziły do decyzji o zmianie

© vale_t / Depositphotos.com

Port Louis

będzie jak największa ilość nowo odkrytych gatunków. Planował sprowadzić i zaaklimatyzować wszelkiego rodzaju przyprawy, które odkrył podczas swoich podróży na Wschód, aby móc je później eksportować do Europy. Plan się powiódł i miejsce rzadkich okazów zajęły rośliny użytkowe. Od tej pory na wyspie zbiera się goździki, gałkę muszkatołową, cynamon, pieprz...

W 1775 r. opiekę nad królewskim ogrodem powierzono botanikowi **Jean-Nicolasowi Céré**, a ten wzbogacił zbiory o rzadkie przyprawy, kwiaty ozdobne, drzewa owocowe, herbaciane, drzewa iglaste z Chin oraz drzewa będące surowcem do produkcji statków... Pierwszy orzech muszkatołowca został, z wielką pompą, wysłany do króla w 1778 r. Pod koniec XVII w. założenie w Pamplemousses było najbardziej znanym ogrodem tropikalnym na świecie.

W czasie panowania brytyjskiego na chwilę o nim zapomniano, aż do 1849 r., w którym na jego dyrektora mianowano **Jamesa Duncana**. Nowy zarządca kontynuował dzieło Poivre'a i Céré'a, wprowadzając coraz to nowe gatunki palm, wawrzynów, araukarii, paproci, orchidei, bugenwilli...

Z akredytowanymi przewodnikami (A2 – mają stoisko przy wejściu; uważajmy na podszywających się pod nich amatorów)

poznamy najważniejsze rośliny, ze szczególnym naciskiem na drzewa przyprawowe. Najlepszą zabawą jest odgadywanie gatunku na podstawie zapachu potartych liści. Ogród można również zwiedzać indywidualnie.

Położona niedaleko od obecnego ogrodu **rezydencja Mon Plaisir (A1)** jest kolonialnym domem z werandą, wzniesionym w połowie XIX w. przez Anglików. Niestety nie ma ona nic wspólnego ze zniszczonym ogromnym pałacem, którego budowę zlecił Mahé de Labourdonnais w 1735 r. W dzisiejszych czasach odbywają się tu oficjalne uroczystości na cześć honorowych gości przybywających na Mauritius. Niektóre z znanych osobistości są prośzone o zasadzenie przed willą jakiegoś rzadkiego drzewa; swoje okazy mają tu np.: Indira Gandhi, jej syn Rajiv Gandhi, Nelson Mandela, brytyjska księżniczka Małgorzata i François Mitterrand.

W stojącym naprzeciwko rezydencji grobowcu w kształcie wykonanego z czarnego kamienia lotosu spoczywają prochy byłego premiera sir Seewoosagura Ramgoolama, ogromna płyta z czarnego marmuru wskazuje miejsce jego kremacji.

W pobliżu willi znajduje się jeden z pierwszych młynów cukrowniczych na wyspie. Aleja Indira-Gandhi (A1) prowadzi do

Staw z nenufarami

parku gigantycznych żółwi, przywiezionych w 1875 r. z należącego do Seszeli wysp Aldabra.

Idąc dalej aleją Sir-John-Pope-Hennessy, obsadzoną po prawej podwójnym rzędem lokalnych palm, natkniemy się na słupek graniczny z kwiatem lilii, który wyznacza granicę królewskiego ogrodu w Mon Plaisir. Dalej, po lewej stronie, znajduje się **staw z lotosami (B1)**, którego białe i żółte kwiaty czczone są przez hindusów.

Podążając dalej tą samą aleją, dotrzemy do **słynnego stawu z nenufarami ★★★ (B1)**. Trzy różne gatunki lilii, o białych, różowych i niebieskich kwiatach, sąsiadują tu z gigantycznymi nenufarami pochodzącymi z lasów Amazonii – należą one do odmiany *Victoria amazonica*, której grube, wygięte liście mogą osiągnąć ponad metr średnicy i utrzymać na sobie ciężar małego dziecka. Rośliny te kwitną tylko przez dwa dni w – białe kwiaty otwierają się po południu i umierają nazajutrz po tym, jak zmienią odcień na różowy.

Za stawem z nenufarami wchodzimy w aleję Labourdonnais (C2), obsadzoną palmami, których pnie porośnięte są lianami i rdzennymi filodendronami. Następnie skręcamy w lewo, w aleję Cosigny (C1), która prowadzi do rosnących na skrzyżowaniu z aleją Telfair słynnych **palm**

wachlarzowych (wachlarzowców właściwych), które raz na ok. 50 lat pokrywają się milionami maleńkich kwiatów. Ich kwiatostany mogą osiągnąć nawet 5 m wysokości, a gdy opadną, palma obumiera.

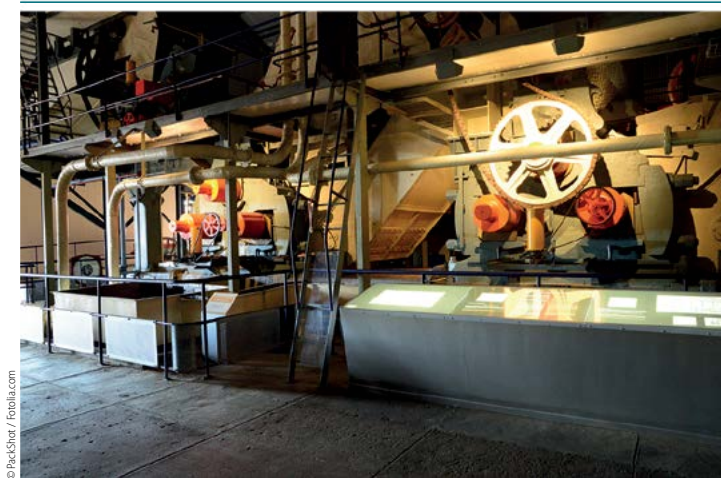
Za Mostem Westchnień (C2), który łączy brzegi rzeki Citrons, docieramy do małego ogrodu. Możemy w nim podziwiać gatunki pochodzące z Indii i Chin, wśród nich drzewa tekowe, cynamonowce kamforowce, lagerstremie wspańnię, figowce pagodowe, drzewa lakowe, migdałeczniki właściwe (które rodzą migdały) i cynamonowce cejlońskie. Wracamy na most i wkraczamy w wiodącą w lewo aleję Poivre (C2), otoczoną palmami królewskimi pochodzącymi z Kuby oraz różnymi odmianami drzew mahoniowych, które za czasów Kompanii Indyjskiej ceniono jako materiał do produkcji mebli.

W końcu trafiamy przed **historyczne wejście (C2)** – imponującą bramę z kutego żelaza stojącą w cieniu ogromnego baobabu (po lewej).

Cukrownia Aventure du sucre ★★★

Plan ogrodu Pamplemousses s. 60 – 61, w kier. A2

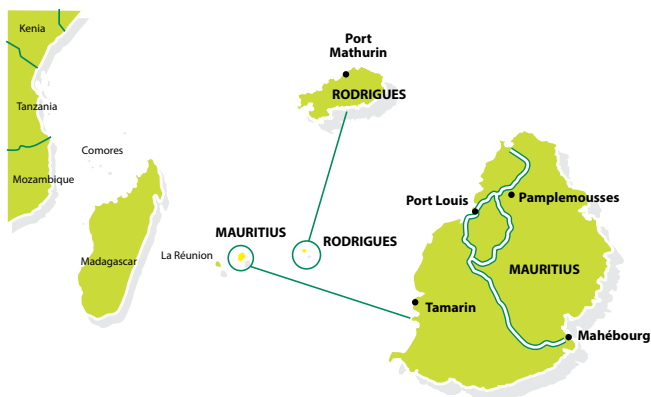
Aby w pełni skorzystać z uroków tego miejsca, na zwiedzanie należy przeznaczyć ok. 4 godz. – *Beau Plan* (300 m od ogrodu w Pamplemousses) – tel. +230 243 7900 – www.aventuredusucrer.com – codz.

© PicShot / Fotolia.com

Cukrownia Aventure du sucre

MAURITIUS I RODRIGUES

Ruszaj w świat z przewodnikiem Michelin!

- poręczny format
- czytelny układ treści
- fascynujące portrety wysp
- liczne ciekawostki
- aktualne informacje praktyczne

Michelin zaprasza Cię do wspólnego odkrywania najpiękniejszych zakątków Mauritiusa i Rodrigues. Z tym przewodnikiem zwiedzanie będzie prawdziwą przyjemnością! Szukasz niezwykłych miejsc i intrygujących zabytków? Nic prostszego! Dzięki gwiazdkom przy nazwach obiektów i miejscowości nie pominiesz żadnej turystycznej atrakcji. Szczegółowe plany i mapy ułatwią poruszanie się po miastach i wyspach. Starannie dobrane propozycje miejsc pomogą Ci znaleźć niebanalny nocleg, restaurację czy kawiarnię, w których spędzisz wyjątkowe chwile.

Gwiazdki – tradycyjny system oceny atrakcji turystycznych:

- ★★★ zobacz koniecznie
- ★★ warto odwiedzić
- ★ godne uwagi

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
tel.: 0 801 339900
kom.: 0 601 339900

ISBN 978-83-283-4198-2

9 788328 341982

Zaplanuj trasę podróży
z serwisem
www.ViaMichelin.com

Cena 20,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

Helion SA